



## **CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ**

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24  
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A  
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89  
INTERNET: <http://www.korpo.pol.pl/cbos> E-mail: [cbos@pol.pl](mailto:cbos@pol.pl)

BS/156/139/94

### **CZY ZAMYKAĆ PIRACKIE STACJE TELEWIZYJNE?**

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, WRZESIEŃ '94

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH  
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W ostatnich dniach sierpnia '94 podjęta została decyzja o zamknięciu pirackich stacji telewizyjnych, działających bez koncesji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Niemal natychmiast decyzją prokuratorów rejonowych zaplombowano 6 z 13 nadajników Polonii 1. Postanowienie to dotyczyło także pozostałych nielegalnie nadających stacji skupionych w sieci Polonia 1. Zdaniem Nicoli Grauso, współwłaściciela Polonii 1, stacja ta ma 30% oglądalności (8 mln widzów). Łączną liczbę odbiorców nielegalnie nadających stacji telewizyjnych szacuje się na około 10 mln.

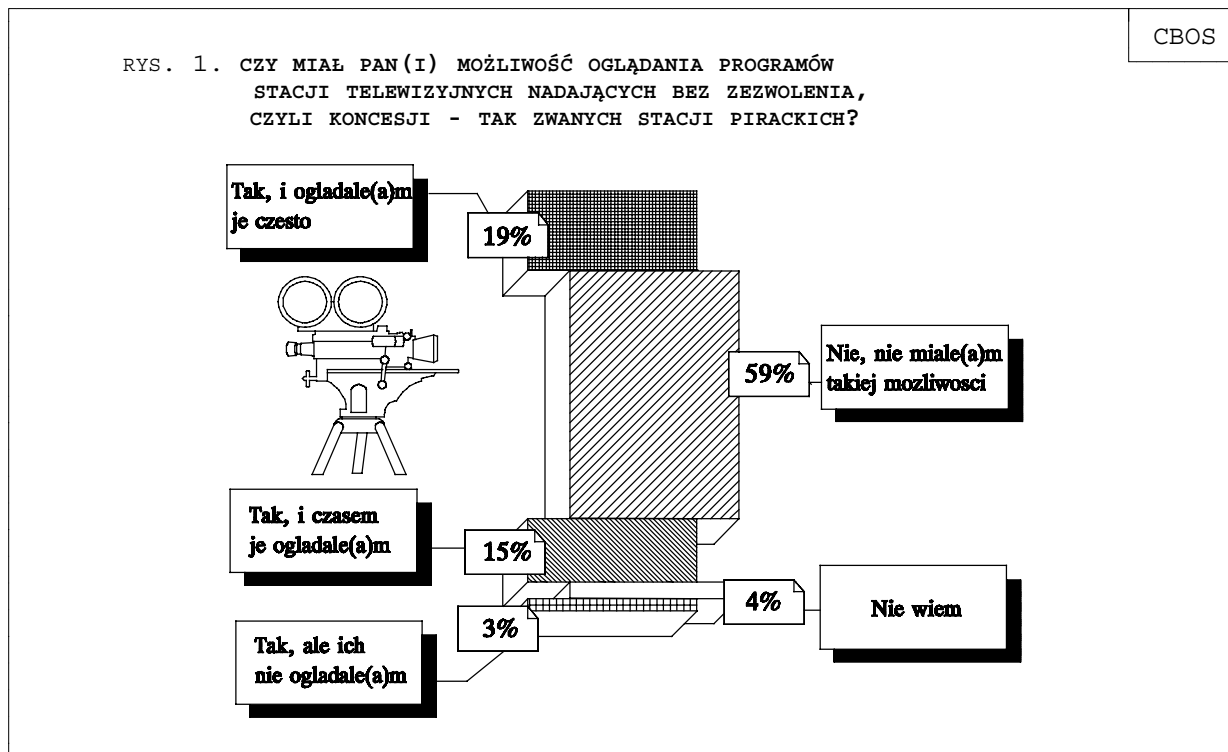
Zamykanie pirackich stacji telewizyjnych wywołało dyskusję w środkach masowego przekazu, w której starły się dwie postawy: respektowanie prawa kontra ochrona interesów odbiorców nielegalnie nadawanych programów. W dyskusji tej wypowiedali się zarówno przedstawiciele prawa, jak i zainteresowani zalegalizowaniem swej działalności nadawcy.

W sondażu wrześniowym<sup>1</sup> pytaliśmy badanych, czy mieli możliwość oglądania programów nadawanych nielegalnie, jak je oceniają i czy decyzję o zamykaniu stacji telewizyjnych działających bez zezwolenia uznają za słuszną czy też niesłuszną.

Wyniki badania potwierdzają społeczny zasięg odbioru Polonii 1 i innych stacji nadających bez koncesji.

---

<sup>1</sup> Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (52) zrealizowano w dniach 2-5 września '94 na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1219).



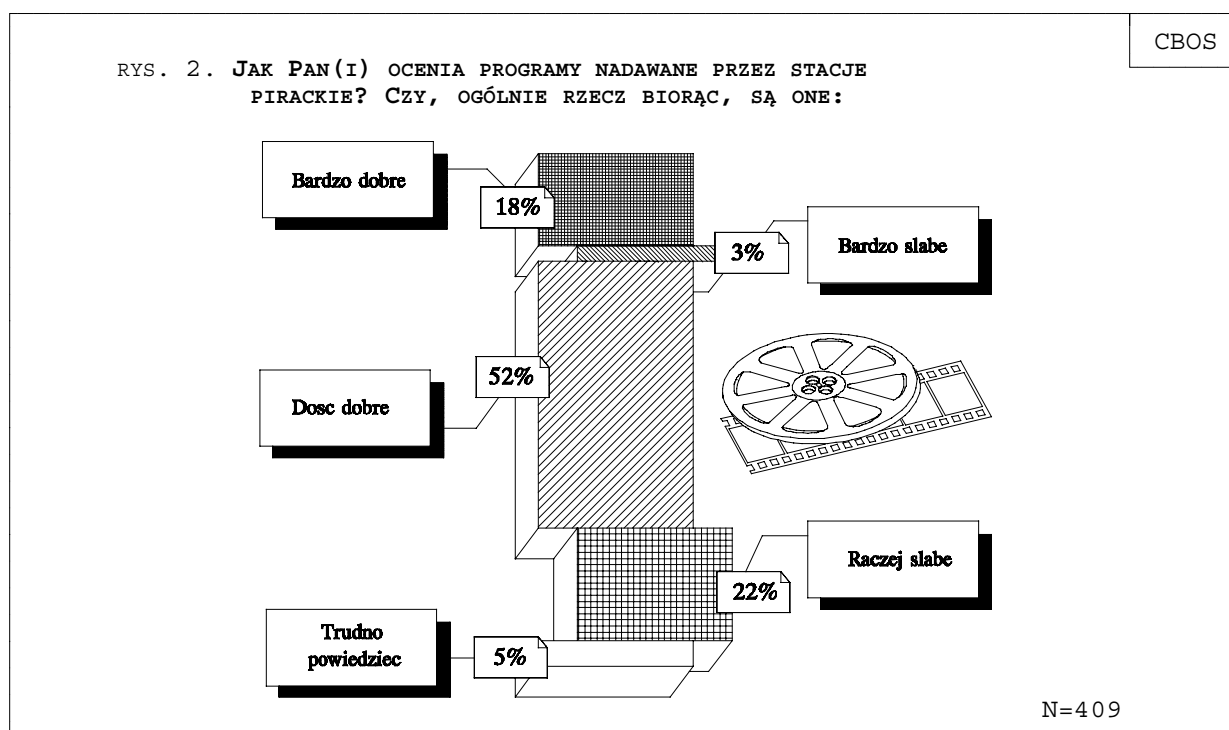
Okazuje się, że jedna trzecia społeczeństwa ogląda programy nadawane przez stacje pirackie, w tym prawie co piąty obywatel - często.

Wśród odbiorców stacji pirackich, tzn. tych, którzy deklarują oglądanie ich programów przynajmniej czasami, 91% ogląda programy nadawane przez Polonię 1. Oglądanie wszystkich innych programów pirackich łącznie deklaruje 27% odbiorców nielegalnie działających stacji. Na drugim miejscu, po Polonii 1, pod względem popularności znalazł się Top Canal (12% odbiorców telewizji pirackiej). Ponadto blisko 3% respondentów wymienia nazwę Polonia (nie wiemy, czy chodzi o Polonię 1 czy też o satelitarną TV Polonia), a 2% badanych odbiera stacje pirackie, których nazw nie pamięta. Oznacza to, że szacunkowa liczba odbiorców Polonii 1 stanowi około 30% wszystkich abonentów telewizyjnych.

Możliwość oglądania programów pirackich stacji telewizyjnych wyznacza miejsce zamieszkania. Odbiorcami są przede wszystkim mieszkańcy średnich i wielkich miast. Większość ankietowanych (59%) nie miała możliwości oglądania pirackich programów. W tej grupie są przede wszystkim mieszkańcy wsi (ponad trzy czwarte osób tam zamieszkałych) i małych miejscowości (dwie trzecie obywateli miast poniżej 100 tys. ludności). Najmniejszy dostęp do

tych programów mieli mieszkańcy regionów południowo-wschodniego i wschodniego, największy zaś - mieszkańcy regionów środkowego i południowo-zachodniego.

Pytaliśmy badanych, jak oceniają programy nadawane przez stacje pirackie i czy akceptują zdecydowane posunięcie władz dotyczące ich likwidacji. Okazuje się, że zdecydowana większość (71%) spośród tych, którzy deklarują oglądanie programów pirackich, ocenia je bardzo dobrze lub dobrze, przy czym wyżej oceniają je ci, którzy oglądają je często.



Na temat zamykania stacji działających nielegalnie wypowiedzieli się wszyscy respondenci, także ci, którzy nigdy nie oglądali programów pirackich.

Ogólnie można stwierdzić, że społeczeństwo polskie przyjmuje postawę legalistyczną - 60% ogółu ankieterów uważa zdecydowaną postawę władz wobec stacji pirackich za słuszną, co czwarty wyraża dezaprobatę decyzji władz, a 16% nie ma zdania na ten temat. Jednak opinia o tym, czy skończyć z piractwem w eterze, zależy od tego, kto się wypowiada - odbiorcy nielegalnie nadawanych programów czy też obywatele pozbawieni tej możliwości. Odbiorcy programów pirackich mają w tej kwestii bardziej wyrobiony pogląd.

Tabela 1

w procentach

Respondenci	Czy uważa Pan(i), że decyzja o zamykaniu tych stacji jest:				
	zdecydowanie słuszną	raczej słuszną	raczej niesłuszną	zdecydowanie niesłuszną	trudno powiedzieć
Ogółem	31	29	16	7	16
Odbiorcy	19	28	30	16	7
Pozostali	39	30	9	3	19
N=1216					

Zdania na ten temat są podzielone również wśród odbiorców "piratów", w zależności od oceny emitowanych programów. Bezwzględne respektowanie prawa ma oczywiście więcej zwolenników wśród tych, którzy uznają programy nadawane przez piratów za raczej słabe i dość słabe niż wśród badanych wysoko je oceniających.

Zalegalizować działalność stacji telewizyjnych może dopiero następny proces koncesyjny. Już dziś wiadomo jednak, że nie wszyscy chętni do nadawania programów telewizyjnych otrzymają koncesje, dlatego interesowały nas opinie Polaków o priorytetach w ich przyznawaniu.

Tabela 2

w procentach

Kto powinien mieć pierwszeństwo w ubieganiu się o koncesję	Wskazania respondentów		
	badani ogółem	oglądający stacje pirackie	nie oglądający stacji pirackich
Stacje, które nadawały dotychczas nielegalnie, ale zdobyły już sympatię publiczności	34	59	23
Stacje, które nie złamały prawa nielegalnym nadawaniem programu, ale przez to nie mogły pokazać, na co je stać	37	25	45
Trudno powiedzieć	28	16	32

Opinie ogółu badanych są wyraźnie spolaryzowane, przy czym znaczna część społeczeństwa nie ma wyrobionego zdania. Jednak krystalizowaniu się stanowiska w tej kwestii wyraźnie sprzyja dotychczasowa możliwość oglądania programów pirackich. Większość odbiorców nielegalnie nadających stacji telewizyjnych (59%) przyznaje pierwszeństwo w uzyskaniu koncesji tym stacjom, które już zdobyły sobie sympatię. Tylko co czwarty odbiorca programów pirackich preferuje przyznanie koncesji tym, którzy nie złamali prawa, a 16% nie ma zdania w tej sprawie. Wśród tych, którzy nie zetknęli się z programami stacji emitujących bez zezwolenia, jedna trzecia powstrzymuje się od wyrażenia opinii o pierwszeństwie w przyznawaniu koncesji, prawie co czwarty obywatel zalegalizowałby znanych już nadawców, a 45% respondentów przyznaje pierwszeństwo tym, którzy nie złamali prawa.

Ogólnie można stwierdzić, że postawie legalistycznej sprzyja nieznajomość programów emitowanych przez nielegalnie nadające stacje telewizyjne, a wśród odbiorców programów pirackich - niska ocena ich jakości.